

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 1 lutego 2019 r.

Poz. 743

UCHWAŁA Nr IV/413/2019

z dnia 29 stycznia 2019 r.

KOLEGIUM

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ

w Rzeszowie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wyniku przeprowadzonego postępowania nadzorczego w sprawie uchwały Nr III/24/18 Rady Gminy Padew Narodowa z dnia 28 grudnia 2018 roku „w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości stawki opłaty oraz stawki za pojemnik”, działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt. 5, art. 12 ust. 2 i art. 18a ust 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t.: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t.: Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.).

Stwierdza nieważność badanej uchwały w całości

z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1, art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j.: Dz.U. z 2017r., poz. 1523 ze zm.), oraz art. 6j ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1454), polegającego na nadaniu aktowi prawa miejscowego wstecznej mocy obowiązującej oraz określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi „dla nieruchomości zamieszkałych”, zamiast stawki opłaty „od gospodarstwa domowego”, tj. niezgodnie z wybraną metodą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

U z a s a d n i e n i e:

W dniu 7 stycznia 2019 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wpłynęła uchwała Nr III/24/18 Rady Gminy Padew Narodowa z dnia 28 grudnia 2018 roku „w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie badając przedmiotową uchwałę w trybie nadzoru na posiedzeniu w dniu 15 stycznia 2019 roku, uchwałą Nr II/139/2019 wszczęło postępowanie nadzorcze stwierdzając, co następuje:

Badaną uchwałą Rada Gminy w Padwi Narodowej w § 1 ust.1 dokonała wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy – „od gospodarstwa domowego”, ustalając jednocześnie, że opłata ta stanowi iloczyn liczby gospodarstw domowych prowadzonych na terenie nieruchomości oraz stawki opłaty określonej w § 2 uchwały. W § 2 uchwały ustalono natomiast stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny i nieselektywny „dla nieruchomości zamieszkałych” odpowiednio w wysokości 36 zł., i 100 zł., miesięcznie.

W § 3 i 4 uchwały ustalono natomiast stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności, w taki sposób, że przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby pojemników na danej nieruchomości i stawki określonej w § 4 ust. 1 i 2 uchwały.

W § 7 uchwały określono, że „*Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.*”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej zważyło, co następuje:

Stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, akty prawne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że danych akt normatywny określi termin dłuższy. Zgodnie z ust. 2 ww. przepisu, w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czterdzieści dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. W myśl zaś art. 5 ww. ustawy, przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi prawnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Obowiązek zastosowania „*vacatio legis*” do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP.

Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie gminy. Przepisy prawa miejscowego, zgodnie z § 6 „*Zasad techniki prawodawczej*” stanowiących załącznik do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (j.t.: Dz. U. z 2016 r. poz. 283), redaguje się tak aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm prawnych wyrażały intencje prawodawcy.

Zgodnie z art. 6j ust. 2 ustawy, w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1 (na których zamieszkują mieszkańcy), rada gminy może uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi *od gospodarstwa domowego*.

Regulacje zawarte w § 2 ust. 1 i 2 uchwały, dotyczące ustalenia wysokości miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny i nieselektywny ustalone zostały jednak w sposób budzący wątpliwości „*dla nieruchomości zamieszkałych*”, zamiast „*od gospodarstwa domowego*”, jak ustalono przy wyborze metody ustalania powyższej opłaty w § 1 ust. 1 uchwały, co pozostaje w sprzeczności ze wskazanym powyżej przepisem art. 6j ust. 2 ww. ustawy.

Również zapis § 7 uchwały, w części dotyczącej słów „*z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2019 r.*”, w sposób istotny narusza postanowienia art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ww. ustawy, gdyż nadanie aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej jest możliwe pod warunkiem, że nie sprzeciwiają się temu zasady demokratycznego państwa prawnego.

W przypadku badanej uchwały nie zachodzą bowiem przesłanki uprawniające do skorzystania z możliwości wynikających z art. 5 ww. ustawy, gdyż w kontekście ww. zasad, wsteczna moc może dotyczyć regulacji korzystniejszych dla adresatów tej normy. Wykluczyć należy zatem możliwość zastosowania tej normy do nakładania nowych obowiązków pogarszających sytuację prawną jej adresatów, jak w badanej uchwale wyższe opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy też podkreślić, że uchwały jednostek samorządu terytorialnego mają charakter lokalny, i nie można ich uzasadniać ważnym interesem państwa, stanowiącym przesłankę skrócenia terminu wejścia w życie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ww. ustawy.

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 24 października 1995r. sygn. akt. K 14/95 (OTK 1995, Nr 2, poz. 12) orzekł, że wejście w życie może być rozumiane jedynie jako nadanie mocy obowiązującej określonego aktowi normatywnemu, a przy dwu wykluczających się normach prawnych należy dać prymat normie, która jest zgodna z zasadami państwa prawnego. Co w przypadku badanej uchwały oznacza, że akt prawny nie może posiadać mocy obowiązującej przed wejściem jego w życie.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi pismami Wójta Gminy Padew Narodowa z dnia 14 i 16 stycznia 2019 r., stanowiącymi uzasadnienie oraz wyjaśnienie do badanej uchwały, Kolegium Izby uznało, że argumenty podniesione ww. uzasadnieniu nie zasługują na uwzględnienie i nie mają wpływu na ocenę zgodności z prawem badanej uchwały.

W związku z tym, iż w wyznaczonym terminie Rada Gminy Padew Narodowa nie usunęła we własnym zakresie stwierdzonej nieprawidłowości, Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie.

PREZES

dr Zbigniew K. Wójcik